

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสและการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ โดยการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการให้บริการทางการแพทย์สำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยโรคเอดส์ (ATC data form 1 หรือ Clinical Monitoring Form For Adults) ในโรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 7 แห่ง ในจังหวัดแพร่ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2548 จากผู้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เริ่มรับยาต้านครั้งแรกในปีงบประมาณ 2547 จำนวน 220 ราย โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจให้สัมภาษณ์ จำนวน 186 ราย ผู้ป่วยจำนวน 34 ราย ไม่มาตรวจตามนัดในวันที่ทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล โดยผลการศึกษาแสดงไว้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 2 การป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส

ส่วนที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ 186 ราย เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.1 เพศชาย ร้อยละ 40.9 อายุเฉลี่ย 35.3 ปี (SD = 6.6 ปี) อยู่ในวัยแรงงาน อายุระหว่าง 25 ถึง 34 ปี ร้อยละ 49.5 และอายุระหว่าง 35 ถึง 44 ปี ร้อยละ 37.1 มีสถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 39.8 หม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ ร้อยละ 31.7 โสด ร้อยละ 28.5 ข้อมูลด้านการศึกษาพบว่า ร้อยละ 71.5 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 19.9 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 67.7 และร้อยละ 17.2 มีอาชีพเกษตรกรกรรม โดยสมาชิกในครอบครัวมีรายได้รวมกันต่อเดือนระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท ร้อยละ 39.8 และน้อยกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 26.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหลักประกันสุขภาพชนิดบัตรทองรักษาฟรี ร้อยละ 60.2 มีบัตรทอง 30 บาท ร้อยละ 31.7 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 98.9 ให้ประวัติว่าตนเองติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 1.1 ติดเชื้อจากการฉีดสารเสพติดเข้าเส้นเลือด ระยะของการติดเชื้อเอชไอวีก่อนรับการรักษา

ด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.6 เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ ร้อยละ 29.6 เป็นผู้ป่วยเอดส์ และร้อยละ 18.8 เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่มีอาการ ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณติดเชื้อเอชไอวีจนถึงการรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ครั้งแรก ร้อยละ 75.8 ทราบว่าคุณติดเชื้อเอชไอวีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 21.5 ทราบว่าคุณติดเชื้ออยู่ในช่วง 5 ถึง 10 ปี และร้อยละ 2.7 ทราบว่าคุณติดเชื้อมานานกว่า 10 ปี ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ทราบว่าคุณติดเชื้อเอชไอวีเท่ากับ 3.3 ปี (SD = 2.4 ปี) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 81.2 เคยมีอาการที่บ่งชี้ถึงภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสก่อนรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์อย่างน้อย 1 โรค ก่อนรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ร้อยละ 35.5 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 50 ถึง 59.9 กิโลกรัม ร้อยละ 10.9 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 40 ถึง 49.9 กิโลกรัม และร้อยละ 9.1 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 60 ถึง 69.9 โดยมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 49.6 กิโลกรัม (SD = 8.7 กิโลกรัม) หลังจากรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสครบ 6 เดือน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.6 มีน้ำหนักต่ำกว่า 40 กิโลกรัม ร้อยละ 31.2 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 40 ถึง 49.9 กิโลกรัม ร้อยละ 44.1 มีน้ำหนักตัวอยู่ในช่วง 50 ถึง 59.9 กิโลกรัม และที่เหลือร้อยละ 23.2 มีน้ำหนักตัวมากกว่า 60 กิโลกรัม ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวเท่ากับ 53.7 กิโลกรัม (SD = 8.2 กิโลกรัม) โดยที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 78.5 มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.4 มีน้ำหนักตัวลดลง และร้อยละ 8.1 มีน้ำหนักตัวเท่าเดิม

สูตรยาต้านไวรัสที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมี 2 สูตร มากที่สุดคือสูตร GPO-VIR ร้อยละ 91.4 และสูตร d4T+3TC+EFV ร้อยละ 8.6 ซึ่งเปลี่ยนจากสูตรเริ่มต้น คือ GPO-VIR เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอาการข้างเคียงจากการใช้ยาจำนวน 12 ราย และเกิดโรคติดเชื้อฉวยโอกาส จำนวน 4 ราย ยาป้องกันการติดเชื้อโรคฉวยโอกาสที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุดคือยา Cotrimoxazole ร่วมกับยา Fluconazole เพื่อการป้องกันโรค Pneumocystis Carinii Pneumonia และ Cryptococcosis ร้อยละ 63.4 และยา Cotrimoxazole เพื่อการป้องกันโรค Pneumocystis Carinii Pneumonia ร้อยละ 36.6

อาการข้างเคียงจากการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ที่พบมากที่สุด คือ เวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน จำนวน 11 ราย รองลงมาคือผื่นคัน จำนวน 6 ราย ทั้งนี้อาการข้างเคียงที่กลุ่มตัวอย่างรายงานจะเกิดขึ้นในช่วง 2 สัปดาห์ ถึง 2 เดือนแรกของการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ อาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการรักษาจากแพทย์ และมีการปรับเปลี่ยนสูตรยาในบางราย อาการจะดีขึ้นเรื่อยๆ จนปกติ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐาน

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	110	59.1
ชาย	76	40.9
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 25	5	2.7
25-34	92	49.5
35-44	69	37.1
45 ขึ้นไป	20	10.7
อายุเฉลี่ย 35.3 ปี (SD = 6.6 ปี)		
สถานภาพสมรส		
คู่	74	39.8
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	59	31.7
โสด	53	28.5
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	133	71.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	37	19.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	5.4
ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา / ปริญญาตรี	4	2.1
ไม่ได้เรียน	2	1.1
อาชีพ		
รับจ้าง	126	67.7
เกษตรกร (ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์)	32	17.2
ไม่มีอาชีพ	14	7.5
ค้าขาย	13	7.0
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
น้อยกว่า 2,000 บาท	49	26.3
2,001- 3,000 บาท	74	39.8
3,001 – 4,000 บาท	34	18.3
4,001 – 5,000 บาท	15	8.1
5,001- 6,000 บาท	4	2.2
มากกว่า 6,000	10	5.4
หลักประกันสุขภาพ		
บัตรทองรักษาฟรี	112	60.2
บัตรทอง 30 บาท	59	31.7
ประกันสังคม	13	7.0
สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	1.1
ปัจจัยเสี่ยงของการติดเชื้อเอชไอวี		
เพศสัมพันธ์	184	98.9
ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น	2	1.1
ระยะเวลาที่ทราบว่าได้ติดเชื้อเอชไอวีเมื่อแรกเข้าโครงการ		
Symtomatic HIV (ติดเชื้อมีอาการ)	96	51.6
AIDS (ผู้ป่วยเอดส์)	55	29.6
Asymtomatic HIV (ติดเชื้อไม่มีอาการ)	35	18.8
ระยะเวลาที่ทราบว่าได้ติดเชื้อเอชไอวี (ปี)		
0-5 ปี	141	75.8
มากกว่า 5-10 ปี	40	21.5
มากกว่า 10 ปี	5	2.7
ค่าเฉลี่ย 3.3 ปี (SD = 2.4 ปี)		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสก่อนเข้ารับการรักษาด้วย ARV		
เคยมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส	151	81.2
ไม่เคยมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส	35	18.8
น้ำหนักก่อนรับการรักษา (กิโลกรัม)		
30-39.9	16	8.6
40-49.9	82	44.1
50-59.9	66	35.5
60-69.9	17	9.1
70 ขึ้นไป	5	2.7
น้ำหนักเฉลี่ย 49.6 กิโลกรัม (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.7)		
น้ำหนักตัว ณ เดือนที่ 6 หลังการรักษา (กิโลกรัม)		
30-39.9	3	1.6
40-49.9	58	31.2
50-59.9	82	44.1
60-69.9	36	19.4
70 ขึ้นไป	7	3.8
น้ำหนักเฉลี่ย 53.7 กิโลกรัม (SD = 8.2 กิโลกรัม)		
การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักตัว ณ เดือนที่ 6 ของการรักษา		
น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น	146	78.5
น้ำหนักตัวเท่าเดิม	15	8.1
น้ำหนักตัวลดลง (กิโลกรัม)	25	13.4
สูตรยาที่รับประทานในปัจจุบัน		
สูตร 1 (GPO-VIR)	170	91.4
สูตร 2 (3 TC + d4T + EFV เปลี่ยนมาจาก GPO vir)	16	8.6

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุการปรับเปลี่ยนสูตรยา		
มีอาการข้างเคียงจากการใช้ยา	12	
เป็นโรคติดเชื้อฉวยโอกาสระหว่างรักษาด้วยยาต้านไวรัส	4	
การได้รับยาป้องกันโรคติดเชื้อฉวยโอกาส		
ได้รับ	172	92.5
Cotrimoxazole ร่วมกับ Fluconazole	109	63.4
Cotrimoxazole	63	36.6
ไม่ได้รับ	14	7.5
อาการข้างเคียงจากการรับประทานยาต้านไวรัสเอ็ดส์		
ไม่มี	164	88.2
มี	22	11.8
ตับอักเสบ (Hepatitis)	3	
คลื่นไส้รุนแรง	1	
ซีด (Anemia)	1	
ผื่นคัน	6	
อื่นๆ (คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย ฯลฯ)	11	

ส่วนที่ 2 การป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 4.3) มีการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสในระหว่างการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ โดยป่วยเป็นวัณโรค 4 ราย โรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อ *Cryptococcus neoformans* (*C. Neoformans*) 1 ราย โรคเชื้อราในช่องปาก 1 ราย โรคถุงสวัด 1 ราย และติดเชื้อราที่ผิวหนัง (Penicilliosis) 1 ราย ส่วนใหญ่จะเกิดเชื้อโรคฉวยโอกาสใน 3 เดือนแรกของการรักษา เมื่อศึกษารายละเอียดของการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ราย พบว่า ผู้ที่ป่วยเป็นวัณโรค จำนวน 4 ราย เป็นเพศชาย 3 ราย เพศหญิง 1 ราย มีอายุระหว่าง 33-47 ปี ระยะเวลาของการติดเชื้อเมื่อแรกเข้าโครงการอยู่ในระยะผู้ป่วยเอดส์ 3 ราย เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ 1 ราย ทั้งนี้ผู้ป่วย 3 ใน 4 ราย เคยป่วยเป็นวัณโรคในช่วงระยะเวลา 11- 22 เดือนก่อนรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์รักษาหายแล้ว และเมื่อเริ่มการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ มีค่าเฉลี่ยของเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เท่ากับ 39 เซลล์ต่อไมโครลิตร และทั้ง 4 รายเริ่มมีอาการป่วยในระยะสามเดือนแรกของการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ จากการวินิจฉัยของแพทย์พบว่าป่วยด้วยวัณโรคเชื้อหุ้มสมองจำนวน 2 ราย โดยการวินิจฉัยจากอาการแสดงทางคลินิก ได้แก่ มีไข้ ปวดศีรษะ อาเจียน และการตรวจน้ำไขสันหลังพบเชื้อ *Mycobacterium tuberculosis* และผู้ป่วยวัณโรคปอดจำนวน 2 ราย วินิจฉัยจากการตรวจเสมหะพบเชื้อ *Mycobacterium tuberculosis* และการ X-ray ปอด ผู้ป่วยทั้ง 4 ราย แพทย์ได้ให้การรักษาวัณโรคตามมาตรฐานการรักษาวัณโรคควบคู่กับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์สูตร d4t + 3TC + EFV

ผู้ป่วยด้วยโรคเชื้อราในช่องปากจำนวน 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 29 ปี ทราบว่าติดเชื้อเอชไอวีได้ 1 ปี ระยะเวลาติดเชื้อเมื่อแรกเข้าโครงการอยู่ในระยะผู้ติดเชื้อมีอาการ จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เท่ากับ 34 เซลล์ต่อไมโครลิตร เริ่มปรากฏอาการของการป่วยด้วยโรคเชื้อราในช่องปาก ในเดือนที่ 2 ของการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ แพทย์ได้วินิจฉัยจากอาการแสดง และการตรวจร่างกายพบเชื้อราในช่องปากและมีริ้วขาวข้างลิ้น ให้การรักษาโดยให้ยา Cotrimazole oral troches และผู้ป่วยยังคงรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์สูตร GPO-VIR

ผู้ป่วยโรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อ *Cryptococcus neoformans* เป็นเพศชาย อายุ 33 ปี ทราบว่าติดเชื้อเอชไอวีได้สี่ปี ก่อนรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ ผู้ป่วยเคยป่วยด้วยวัณโรคปอดเมื่อสามปีก่อนได้รับการรักษาหายแล้ว ระยะเวลาติดเชื้อเมื่อแรกเข้าโครงการอยู่ในระยะผู้ป่วยเอดส์ จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เท่ากับ 22 เซลล์ต่อไมโครลิตร เริ่มปรากฏอาการของการป่วยด้วยโรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบ ในเดือนที่สามของการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ แพทย์ได้วินิจฉัยจากอาการแสดง การตรวจร่างกาย และการตรวจน้ำไขสันหลังพบเชื้อ *Cryptococcus neoformans*

แพทย์ได้ให้การรักษาโรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบ ด้วยการให้ยา Fluconazole และ Amphotericin B และผู้ป่วยยังคงได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์สูตร GPO-VIR

ผู้ป่วยโรคงูสวัด (Herpes zoster) เป็นเพศชาย อายุ 47 ปี ทราบว่าติดเชื้อเอดส์ได้ 3 ปี ระยะเวลาติดเชื้อเมื่อแรกเข้าโครงการอยู่ในระยะผู้ติดเชื้อมีอาการ จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี 4 เท่ากับ 20 เซลล์ต่อไมโครลิตร เริ่มปรากฏอาการป่วยด้วยงูสวัด ในเดือนที่ 11 ของการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ โดยมีอาการไข้ และมีตุ่มน้ำใสขึ้นที่บริเวณอก แพทย์ได้วินิจฉัยโรคจากอาการแสดงรักษาโดยให้ยา Cotrimoxazole และ Hydroxyzine พร้อมกับให้การรักษาด้านไวรัสเอดส์สูตร GPO-VIR

ผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อราที่ผิวหนัง (Penicilliosis) จำนวน 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 37 ปี ทราบว่าติดเชื้อเอดส์ได้ 3 ปี ก่อนรับการรักษาด้านไวรัสเอดส์ เคยป่วยด้วยโรคงูสวัด เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมาและได้รับการรักษาหายแล้ว ระยะเวลาติดเชื้อเมื่อแรกเข้าโครงการอยู่ในระยะผู้ติดเชื้อมีอาการ จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี 4 เท่ากับ 127 เซลล์ต่อไมโครลิตร เริ่มปรากฏอาการของการป่วยด้วยโรค Penicilliosis ในเดือนที่ 3 ของการรักษาด้านไวรัสเอดส์ แพทย์ได้วินิจฉัยโรคจากอาการแสดงคือมีตุ่มขึ้นทั่วตัว รักษาโดยให้ยา Dapsone, Hydroxyzine และยา TA cream 0.1 % ทาบริเวณที่เป็น พร้อมกับให้การรักษาด้านไวรัสเอดส์สูตร GPO-VIR

ตารางที่ 5 การป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสในระหว่างการรักษาด้านไวรัสเอดส์

การป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส	จำนวน	ร้อยละ	ระยะเวลาที่เกิดอาการ
ไม่เกิดโรค	178	95.7	
เกิดโรค	8	4.3	
วัณโรค	4		เดือนที่ 3 ของการรักษา
เชื้อราในปาก (Candidiasis)	1		เดือนที่ 2 ของการรักษา
เชื้อหุ้มสมองอักเสบ	1		เดือนที่ 3 ของการรักษา
เริม / งูสวัด	1		เดือนที่ 11 ของการรักษา
Penicilliosis	1		เดือนที่ 3 ของการรักษา

ส่วนที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4

ในขณะที่เริ่มการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ≤ 50 เซลล์ต่อไมโครลิตร พบร้อยละ 56.5 มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 51-100 เซลล์ต่อไมโครลิตร และมีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 151-200 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 13.4 เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 72.2 เซลล์ต่อไมโครลิตร (SD = 73.9 เซลล์ต่อไมโครลิตร)

จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อตรวจครั้งที่ 2 หลังการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ได้ 6-8 เดือน พบว่า ร้อยละ 32.8 มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 มากกว่า 250 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 22.6 มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 101-150 เซลล์ต่อไมโครลิตร จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มการรักษาและหลังรักษาเดือนที่ 6-8 มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้คือ ร้อยละ 96.8 มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เพิ่มขึ้น ซึ่งร้อยละ 39.4 เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 101-200 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 38.3 เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 1-100 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร้อยละ 16.7 เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 201-300 เซลล์ต่อไมโครลิตร และร้อยละ 5.5 เพิ่มขึ้น 300 เซลล์ต่อไมโครลิตรขึ้นไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 208.6 เซลล์ต่อไมโครลิตร (SD = 116.5 เซลล์ต่อไมโครลิตร) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ลดลง พบร้อยละ 2.2 (ลดลง 1-100 เซลล์ต่อไมโครลิตร) และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เท่าเดิม เท่ากับร้อยละ 1.1 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การเปลี่ยนแปลงของเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มการรักษา(เซลล์ต่อไมโครลิตร)		
0-50	105	56.5
51-100	25	13.4
101-150	18	9.7
151-200	25	13.4
201-250	12	6.5
มากกว่า 250	1	0.5
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เฉลี่ย 72.2 เซลล์ต่อไมโครลิตร (SD = 73.9)		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 หลังการรักษา 6-8 เดือน(เซลล์ต่อไมโครลิตร)		
0 - 50	2	1.1
51-100	29	15.6
101-150	42	22.6
151-200	25	13.4
201-250	27	14.5
มากกว่า 250	61	32.8
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เฉลี่ย 208.6 เซลล์ต่อไมโครลิตร (SD = 116.5)		
การเปลี่ยนแปลงจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มรักษาและหลังการรักษา 6-8 เดือน		
เพิ่มขึ้น	180	96.8
1-100	69	38.3
101-200	71	39.4
201-300	30	16.7
301- 400	6	3.3
401 ขึ้นไป	4	2.2
ลดลง	4	2.2
1- 50	2	
51-100	2	
เท่าเดิม	2	1.1

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์และหลังการรักษา 6-8 เดือน (ตรวจครั้งที่ 2) โดยใช้สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน (dependent-sample t-test) พบว่า ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าเฉลี่ยของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ก่อนและหลังการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) ค่าเฉลี่ยของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 หลังการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์มีค่ามากกว่าก่อนรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มการรักษาและในเดือนที่ 6-8 หลังการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

ลักษณะที่ศึกษา	Mean (SD)	t	df	P-value
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 ในขณะที่เริ่มการรักษา	72.2(73.9)	19.7	185	<.001
จำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี4 เดือนที่ 6-8 หลังการรักษา	208.6 (116.5)			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved